

Halverwege de helling ving hij de geur op van bloed en natte trilpopulieren. Hij was al lang onderweg, te voet: de dag kwam ten einde naarmate de heuvel achter hem hoger werd en er een andere voor hem oprees. Daar lag het gehucht, de motregen hinderde zijn zicht, maar beneden zag hij een streep grijze en zwarte huizen aan weerszijden van iets dat op een riviertje leek, zo smal dat het bijna tussen de bomen verdween. Hij kon twee gewelfde, tamelijk brede bruggen onderscheiden die het water trots overspanden. De stille klokkentoren van de kerk, piepklein in het dal, reikte naar de wolken. Vanaf de plek waar hij stond telde hij twintig huizen, verderop drie langwerpige gebouwen – stallen – en één grote weg die bij de ingang van het dorp naar beneden dook, er aan de andere kant uitkwam en weer omhoogklom.

Het was zijn eerste keer.

Zijn oude *moeder* kwam hun huis, dat dertig kilometer verderop lag, niet meer uit. Toen ze haar riepen, had ze zich deze keer tot haar *zoon* gewend en hij had het begrepen. Het was zijn beurt. Hij volgde haar op.

‘Waar moet ik heen?’

‘Tussen twee lage heuvels. Er is maar één gehucht: Onder-in-de-Put. Geen getreuzel, ze wachten op je.’

‘En wat als ik de weg kwijt ben?’

‘Jij raakt de weg niet kwijt. Daarom roepen die brave mensen ons: omdat wij de weg nooit kwijt zijn. Probeer dat te onthouden.’

Vervolgens had ze een lichte tas voor hem ingepakt en hij was vertrokken voor een dagmars, met zijn ogen strak gevestigd op de lage heuvels aan de horizon die een dorp omsloten waarheen verloren zielen hen hadden geroepen.

Onderweg had hij zich wel tien keer omgedraaid omdat hij zijn *moeder* achter zich meende te voelen. Maar er bewoog niets, de lange, groene trilpopulieren niet, de weilanden boordevol bloemen ook niet. Midden op de dag werd het landschap door de wind geranseld en hij dacht er de stem van zijn *moeder* in te horen. Hij moest opschieten, de heuvel over, voor het donker aankomen. Daar wachtten ze op zijn komst, hij zou het wel merken, had ze gezegd, iemand zou hem tegemoetkomen, ze zouden hem naar een huis brengen, en het zou beginnen aan de rand van een bed, bij een zieke. Talloze keren was hij met zijn *moeder* meegegaan als ze werd geroepen – er was geen andere manier om het te zeggen, *ze werd geroepen* – wanneer mensen niet meer wisten waar ze hulp konden vragen. Ziekenhuizen waren te ver weg, artsen waren er niet en ouderen wilden zich alleen maar laten behandelen door vuurhelers, wonderdokters en bottenkraakers. Zijn *moeder* nam de namen die ze haar gaven voor lief, en toen haar *zoon* vroeg hoe ze zichzelf zou omschrijven, zei ze: ‘Wij zien het verborgene en daar bestaat geen woord voor.’

Dus liet ze de mensen, die ‘brave mensen’ zoals zij ze noemde, de taal gebruiken die ze wilden, terwijl zij haar *zoon* haar eigen taal leerde. Nu vertrok hij alleen, over een onge-

markeerde weg, om deze taak te volbrengen. Om het verborgene te zien.

Dat is een zachte – te zachte – manier om het te verwoorden. De jongeman, die zijn weg zoekt over de rug van een lage heuvel naar Onder-in-de-Put, de jongeman, die zo jong is als een twijgje, minder mooi dan een kind, maar knapper dan een volwassen man, die jongeman, is voor de talen die gewend zijn aan het verborgene dat hij daar gaat zien,
een ramp.